

DR.I.0102.2.2012.AŁ

Sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji społecznych projektu Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020

1. Podstawa prawna konsultacji społecznych projektu SRWL 2020

Zgodnie z przyjętą przez Sejmik Województwa Lubuskiego uchwałą określającą zasady, tryb i harmonogram opracowania aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego (uchwała Nr XLVIII/495/2010 z dnia 30 marca 2010 r.) oraz art. 6 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. 2006 Nr 227 poz 1658 z późn zm.), Zarząd Województwa w dniach od 18 stycznia do 22 lutego 2012 r. prowadził konsultacje społeczne projektu Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020.

2. Przebieg konsultacji

Przez cały czas trwania konsultacji, projekt Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020 dostępny był na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego www.lubuskie.pl.

Zgodnie z przepisami prawa, do publicznej wiadomości została podana informacja o możliwości składania uwag do projektu strategii oraz zaproszenie do uczestnictwa w zorganizowanych konferencjach. Informacja zawierała również dane odnośnie miejsca spotkań i poruszanych tematów oraz adresu strony internetowej, na której zamieszczono projekt strategii z formularzem składania uwag. Ogłoszenia zostały zamieszczone na stronie internetowej Urzędu, w prasie o zasięgu regionalnym (Gazeta Lubuska), krajowym (wydanie ogólnopolskie Gazety Wyborczej) i na tablicy ogłoszeń Urzędu Marszałkowskiego. Ponadto skierowano pisma drogą elektroniczną do jednostek samorządu terytorialnego i pocztą tradycyjną do lubuskich parlamentarzystów, przedstawicieli środowisk gospodarczych, zawodowych i branżowych, a także partnerów społecznych (rozdział pism stanowi załącznik nr 4 do sprawozdania). Prośbę o uwagi i opinie do projektu strategii wystosowano także do Wojewody Lubuskiego i Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Konferencje regionalne

W ramach konsultacji, w dniach 25 stycznia w Gorzowie Wlkp. i 26 stycznia br. w Zielonej Górze zorganizowano dwie konferencje pn. „Konsultacje społeczne projektu Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego” (sprawozdanie z ich przebiegu stanowi załącznik nr 1). Do udziału w spotkaniach zaproszeni zostali m.in. lubuscy parlamentarzyści, Radni Województwa Lubuskiego, Wojewoda Lubuski, rektorzy lubuskich uczelni, marszałkowie sąsiednich województw, starostowie, burmistrzowie, wójtowie prezydenci miast województwa lubuskiego, przedstawiciele organizacji pozarządowych i pracodawców. Debaty poprzedzone były konferencjami prasowymi. Celem spotkań konsultacyjnych

było podjęcie szerokiej dyskusji na temat kierunków rozwoju województwa, wskazanych w projekcie SRWL 2020. W trakcie spotkań, Marszałek Województwa Elżbieta Polak omówiła priorytety rozwoju Województwa Lubuskiego. Maciej Nowicki, Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego przybliżył zagadnienia poruszane w poszczególnych rozdziałach projektu dokumentu. Przedstawił m.in. konkluzje z diagnozy społeczno-gospodarczej województwa, obszary strategicznej interwencji i ponadregionalne przedsięwzięcia rozwojowe.

Podczas konferencji w Gorzowie Wlkp. uwagi do projektu SRWL zgłosili m.in.: Ewa Piekarz, Wiceprezydent Gorzowa Wlkp.; Tomasz Możejko, Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego; Bogusław Andrzejczak, Radny Województwa Lubuskiego; Senator RP, Helena Hatka; Jacek Wójcicki, Wójt Deszczna; Wiesław Sawicki, Burmistrz Strzelec Krajeńskich, Artur Radziński, Radny Gorzowa Wlkp.; Grzegorz Tomczak, Wicestarosta Gorzowski.

Podczas konferencji w Zielonej Górze głos w dyskusji zabrali m.in.: Czesław Fiedorowicz, Radny Województwa lubuskiego; Dariusz Lesicki, Wiceprezydent Zielonej Góry; Zdzisław Padaszyński, Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego; Lesław Badkowski, Prezes Stowarzyszenia Zielonogórskie Perspektywy; Edward Fedko, Radny Województwa Lubuskiego; Ireneusz Bogucewicz, Wójt Gminy Zielona Góra; Karol Humiński, Marszałek Lubuskiego Sejmiku Gospodarczego; Wadim Tyszkiewicz, Prezydent Nowej Soli; Kazimierz Łatwiński, Radny Zielonej Góry; Robert Gromadzki, dziennikarz, przedsiębiorca; Bogusław Sułkowski, Dyrektor WOSIR w Drzonkowie oraz Bogdan Bakalarz, Burmistrz Lubuska.

Wiele spośród wypowiedzi wygłaszanych podczas spotkań konsultacyjnych nie miało charakteru uwag, a jedynie opinii odnoszących się do różnych aspektów lubuskiej gospodarki, roli różnych podmiotów w rozwoju regionu, organizacji życia publicznego, tworzenia projektu strategii. Nie wniesiono zasadniczych zastrzeżeń do przyjętych w dokumencie celów strategicznych i operacyjnych, wyzwań rozwojowych, obszarów strategicznej interwencji, podstawowych założeń polityki przestrzennej.

Część głosów w dyskusji zawierało konkretne propozycje uzupełnień i zmian w diagnozie, analizie SWOT, kierunkach interwencji, wskaźnikach stopnia realizacji celów. Zwrócono uwagę na różny stopień szczegółowości zapisów. Wskazano na niejednakowe potraktowanie w zapisach strategii północy i południa województwa. W zakresie szczegółowych zapisów proszono o zamieszczenie w kierunkach interwencji m.in. modernizacji dróg nr 22 i 24, budowy mostów w Kostrzynie, Słubicach, Krośnie Odrzańskim, Pomorsku, Połęcku, kolei Dużych Prędkości, południowej obwodnicy Zielonej Góry i północnej obwodnicy Gorzowa Wlkp. Wnoszono o wpisanie budowy kompleksu energetycznego Gubin- Brody, sieci przesyłowych, komunikacji tramwajowej w Gorzowie Wlkp. Postulowano o uwzględnienie w dokumencie centrum onkologii w Gorzowie Wlkp., bazy lotniczego pogotowia ratunkowego w północnej części regionu oraz o ujęcie obszarów zagrożonych powodzią delimitując je

granicami gmin. Uczestnicy debat domagali się również zapisania budowy obwodnic Kostrzyna, Sulęcina, Międzyrzecza, Strzelec Krajeńskich, Dobiegniewa, Drezdenka, Szprotawy oraz Słubic. Wnioskowano o wpisanie wydziału lekarskiego i prawnego na Uniwersytecie Zielonogórskim, połączenia szynobusowego Żary-Żagań-Zielona Góra. Pojawiła się również propozycja zamieszczenia w załączniku do SRWL 2020, tworzonego w ramach pre - konsultacji społecznych, opracowania pod nazwą „Lubuska Mapa Potrzeb i Aspiracji”. Proponowano poświęcenie większej uwagi w projekcie dokumentu usługom, które są ważną gałęzią lubuskiej gospodarki. Lobbowano również na rzecz turystyki wodnej i rozwoju portu rzecznego w Nowej Soli.

Przeciwne głosy wskazywały na to, że strategia nie powinna zawierać wykazu konkretnych inwestycji.

Posiedzenie Rady ds. rozwoju województwa lubuskiego

W ramach konsultacji społecznych dokumentu, w dniu 9 lutego, zorganizowano posiedzenie Rady ds. rozwoju województwa lubuskiego, organu opiniotwórczo - doradczego Zarządu Województwa Lubuskiego w zakresie m.in. wspierania działań w dziedzinie planowania rozwoju województwa. Oprócz członków Rady, na spotkanie zaproszono lubuskich parlamentarzystów. Protokół ze spotkania stanowi załącznik nr 2. W trakcie debaty Marszałek Województwa przedstawiła priorytety rozwoju Województwa Lubuskiego. Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego, Maciej Nowicki zaprezentował przyjęty uchwałą Zarządu Województwa Lubuskiego projekt Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020.

W trakcie spotkania głos zabrali: prof. Czesław Osękowski, Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego; Jerzy Sobolewski, Przewodniczący Rady Miasta Gorzów Wlkp.; Krzysztof Kaliszuk, Wiceprezydent Zielonej Góry; Jerzy Materna, Poseł na Sejm RP; Krystyna Sibińska, Poseł na Sejm RP; Wadim Tyszkiewicz, Prezydent Nowej Soli; Czesław Fiedorowicz, Prezes Euroregionu Sprewa-Nysa-Bóbr i Radny Województwa Lubuskiego; Bożena Sławiak, Poseł na Sejm RP; Elżbieta Rafalska, Poseł na Sejm RP; Ewa Piekarcz, Wiceprezydent Gorzowa Wlkp.; Stanisław Iwan, Senator RP; Jerzy Korolewicz, Prezes Zachodniej Izby Przemysłowo-Handlowej w Gorzowie Wlkp.; Waldemar Sługocki, Poseł na Sejm RP; Jacek Śliwiński, przedstawiciel Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze. Podczas szerokiej dyskusji na temat kierunków rozwoju województwa przeważały wypowiedzi, które nie miały, podobnie jak podczas spotkania w Gorzowie Wlkp. i Zielonej Górze, charakteru uwag. Nie wniesiono również większych zastrzeżeń do przyjętych w dokumencie celów strategicznych i operacyjnych, wyzwań rozwojowych, obszarów strategicznej interwencji, podstawowych założeń polityki przestrzennej.

W ramach uwag natury ogólnej rozbieżne opinie dotyczyły kwestii, czy w strategii wpisywać konkretne inwestycje, czy bardziej ogólne zadania. Większość uczestników dyskusji postulowało, aby znalazły się w niej najważniejsze inwestycje, ponieważ tworząc strategię, należy wiedzieć, jakie przedsięwzięcia

mają znaczenie strategiczne dla regionu. Następnym postulatem było, aby zastanowić się, w jakiej strefie wpływów znajduje się Lubuskie? Prawdopodobnie największe oddziaływanie będzie w przyszłości miała aglomeracja Berlina. Następną kwestią, poruszaną na spotkaniu, był problemem demograficzny regionu. W związku z tym niepokojącym zjawiskiem, uczelnie i szkoły średnie muszą znać odpowiedź na pytanie: w jakich kierunkach kształcić. W strategii należy położyć, zdaniem uczestników debaty, większy nacisk na transfer wiedzy z nauki do przemysłu, ale również w drugą stronę. Wskazano, że wielkim mankamentem jest zaniechanie w regionie przemysłu prostego. Opracowując strategię rozwoju województwa posiadającego dwie stolice ważne jest zachowanie komplementarności. Część wypowiedzi dotyczyła propozycji uzupełnień zapisów diagnozy oraz wpisania w kierunkach interwencji konkretnych projektów i inwestycji.

W trakcie debaty wnoszono o dopisanie do kierunków interwencji m.in. stworzenie ośrodków badawczo-rozwojowych w zakresie ekoinnowacji, Parku Naukowo-Przemysłowego w Gorzowie Wlkp., rozbudowę systemów komunikacji miejskiej, konieczność modernizacji drogi krajowej 22 i 24, linii kolejowej nr 203 oraz obwodnic: Sulęcina, Międzyrzecza, Kostrzyna nad Odrą, Strzelec Krajeńskich, Dobiegniewa, Słubic i Drezdenka. Proponowano również dopisać budowę lotniska w okolicach Gorzowa Wlkp. z przeznaczeniem na cele sportowo-turystyczne, biznesowe, a przede wszystkim służące jako baza Lotniczego Pogotowia Ratunkowego, Centrum Onkologicznego w Gorzowie Wlkp. Zgłoszono włączenie do placówek województwa, jako zadania wspólnego miasta i samorządu województwa, Filharmonii Gorzowskiej oraz utworzenie centrum sportowego na północy regionu. Wnoszono również o uwzględnienie w strategii Aglomeracji Zielonogórskiej, wpisanie Uniwersytetu Zielonogórskiego jako największej uczelni w regionie, nadania ponadlokalnego charakteru Lubuskiemu Parkowi Technologicznemu, dopisanie szybkiej kolei aglomeracyjnej, budowę południowej obwodnicy Zielonej Góry, bezwzględnego utworzenia Akademii Gorzowskiej oraz wzmocnienie akademickości regionu.

W dalszej dyskusji wniesiono o wpisanie mostów w Kostrzynie i Słubicach, Parku Narodowego Ujście Warty, browaru w Witnicy, połączenia Zielonej Góry z A18 i A 4, kopalni węgla brunatnego w Sieniawie. złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w okolicach Drezdenka i Collegium Polonicum w Słubicach. Zasygnalizowano brak informacji o polskiej armii. Wnoszono o uzupełnienie diagnozy o zapisy dotyczące historii regionu i lubuskiej tożsamości, a także przemysłu drzewnego. Dopisanie obok zagłębia węgla brunatnego Gubin-Brody również udokumentowane złoża węgla brunatnego w okolicach Cybinki oraz podkreślenia roli usług w lubuskiej gospodarce i wspieranie rozwoju mieszkalnictwa.

W zakresie wskaźników stopnia realizacji rozwoju województwa lubuskiego postulowano o określenie wskaźników stopnia realizacji celów strategii także na poziomie podregionów (NTS3).

3. Konkluzje z konsultacji

- Konsultacje społeczne wzbudziły duże zainteresowanie mieszkańców regionu. W spotkaniach w Gorzowie Wlkp. i Zielonej Górze wzięło udział wielu przedstawicieli różnych grup społecznych. Przesłano wiele opinii i uwag do projektu dokumentu. Przeprowadzono liczne konferencje prasowe. W czasie konsultacji toczyła się szeroka dyskusja publiczna w mediach regionalnych dotycząca rozwoju regionu.
- W zasadniczych kwestiach, dotyczących wniosków z diagnozy społeczno-gospodarczej, celów strategicznych, operacyjnych, przyjętej wizji regionu w 2020 roku nie wniesiono uwag, poza pojedynczymi propozycjami niewielkich modyfikacji.
- Najwięcej kontrowersji budził wybór konkretnych inwestycji w kierunkach interwencji oraz kryteria ich wyboru.
- Większość uwag do projektu to postulaty wpisania w strategii różnych lokalnych projektów. Były też głosy przeciwne- strategia nie powinna wymieniać konkretnych przedsięwzięć.
- Część osób zgłaszających wnioski o wpisanie do strategii konkretnych projektów miało błędne przekonanie, że jest to warunkiem uzyskania środków zewnętrznych.
- Nie kwestionowano konieczności wzmocnienia głównych ośrodków – miast wojewódzkich. Wskazywano natomiast na potrzeby najsłabszych obszarów wiejskich.
- Nie budziło kontrowersji stawianie w strategii na rozwój przemysłu, wspieranie szkół wyższych, na innowacyjność i tworzenie dobrych warunków dla inwestorów (parki technologiczne, strefy aktywności gospodarczej).
- Zgłoszono postulaty dodania lub rozszerzenia opisu takich zagadnień jak: rola usług w gospodarce regionu, znaczenie wojska i poligonów, lasów państwowych, obszarów Natura 2000.
- Wskazano na wprowadzenie drobnych korekt w tekście np. dane statystyczne i ich interpretacja.

4. Wnioski końcowe

Konsultacje społeczne były sposobem uzyskania opinii, stanowisk oraz propozycji od instytucji oraz osób, których w sposób bezpośredni lub pośredni dotkną skutki proponowanych działań. W kontekście aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego, celem konsultacji społecznych było nie tylko informowanie partnerów społeczno-gospodarczych o prowadzonych pracach, ale również mobilizowanie i zachęcanie możliwie szerokiego kręgu środowisk do aktywnego zaangażowania się w ich przebieg.

Należy pamiętać, iż proces uspołecznienia prac nad aktualizacją strategii rozpoczął się znacznie wcześniej. Za jego początek uznać można dzień 2 marca 2011 r. w którym odbyły się pierwsze z 12 warsztatów powiatowych. Głównym celem warsztatów było zidentyfikowanie potrzeb rozwojowych poszczególnych części województwa lubuskiego w kontekście rozwoju całego regionu. Wynikiem warsztatów był raport „Lubuska Mapa Potrzeb i Aspiracji”, ukazujący kluczowe inwestycje i zadania sprzyjające rozwojowi województwa lubuskiego oraz potencjały i bariery rozwojowe, tkwiące w poszczególnych powiatach, a wskazane przez liderów lokalnych. Opracowanie było podstawą przy formułowaniu analizy SWOT i wyzwań rozwojowych regionu.

W trakcie trwania konsultacji społecznych wiele uwag do projektu Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego wpłynęło drogą elektroniczną na wskazany w ogłoszeniach adres strategia@lubuskie.pl.

Zgłoszone podczas konsultacji uwagi i wnioski zostały przeanalizowane przez Zespół ds. Aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego oraz rozpatrzone przez Zarząd Województwa. W związku z dużą liczbą propozycji wpisania konkretnych inwestycji do strategii, podjęto decyzję o przeprowadzeniu oceny wniosków wg kryteriów.

Kryteria oceny inwestycji zgłaszanych do SRWL 2020

1. Znaczący wpływ na osiągnięcie celów strategicznych województwa.
2. Co najmniej regionalny charakter przedsięwzięć i zgodność z dokumentami strategicznymi (KSRR, KPZK, założenia Strategii Rozwoju Polski Zachodniej).
3. Realność przystąpienia do realizacji inwestycji do 2020 roku z uwzględnieniem potencjału instytucjonalnego i finansowego oraz priorytetów Polityki Spójności 2014-2020.

Ocenę przeprowadzą właściwe merytorycznie departamenty Urzędu Marszałkowskiego.

Przyjęte uwagi zostaną uwzględnione w ostatecznym projekcie dokumentu, który będzie przedmiotem obrad Sejmiku Województwa Lubuskiego.

Pełny wykaz uwag i wniosków zgłoszonych w procesie konsultacji społecznych projektu Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020, jak również sposób w jaki zostały rozpatrzone i uwzględnione, stanowi załącznik Nr 3 do niniejszej informacji.

5. Statystyka

- Uwagi i wnioski do projektu zgłosiło 97 osób i instytucji (84 na piśmie), w tym:
  - 9 osób prywatnych,
  - 5 posłów,
  - 2 senatorów,

- 8 radnych województwa,
- 34 jednostki samorządu terytorialnego,
- Wojewoda lubuski.
- Prawie połowa zgłoszonych uwag dotyczyła wpisania konkretnych przedsięwzięć w kierunkach interwencji (np.17 razy zgłoszono wpisanie do SRWL 2020 – utworzenia w okolicach Gorzowa Wlkp. bazy Lotniczego Pogotowia Ratunkowego)
- Ok. 30% uwag dotyczyła uzupełnienia lub korekt diagnozy strategicznej województwa

6. Załączniki

- Nr 1 Sprawozdanie z konferencji regionalnych w Gorzowie Wlkp. i Zielonej Górze
- Nr 2 Protokół z posiedzenia Rady do spraw rozwoju województwa lubuskiego
- Nr 3 Wykaz uwag i wniosków zgłoszonych w procesie konsultacji społecznych projektu Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020, wraz z informacją o sposobie rozpatrzenia.
- Nr 4 Rozdzielnik do pisma informującego o rozpoczęciu konsultacji społecznych projektu SRWL 2020.